

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas.
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

HISTORIA NATURAL

Una aranya

EXCURSIONISTAS EXTRANJEROS

QUI anys enrera, quan hi havia scalfaments de testes e scalfaments de squenes, crits e protestes e bastonades e empresonaments, creure hauria pogut qu'enguany serien mansoys e tranquils e dolços com el somni de un infant!... ¡Ah! Ço es degut á quel mon dona moltes tamboreyles, e á quen Maura, canceller del Sr. N' Anfós VII, rey d' Aragó e Comte de Barchinona, scarmentat de altres antecessors seus, tracta á les bones e no á les males com eyls, de domesticar á l'enfutismada patum catalanista.

E els companys de causa se menjen els terrossets de sucre e els bolados aytals com la fermansa que 'ls feu de que 'l susdit Sr. Rey apendria 'l llenguatge catalanesch, fins á saber dir de correguda e sens entrabanchs: «Setze jutjes menjen fetje de un penjat», e entant en Maura els deixa que fassen de les lurs.

E aixís es com en l'ajensament de la gran sala de la Lotja s'hi veessen moltes banderes catalanes e cap ne una, grossa ne xica, vella ne nova de spanyola, car la tenen en gran aborrimment.

Per altra part l'ajensament era mes bé seriós que lampant ab draps e tapiços de color somort, floretes mústegues, ramatjes sgroguehits, e les grans llanties que hi foren posades pera la recepció regia, e que ab lur forma redona semblant á stalvis ligats ab cadenes, de stalvis serviren e aprofitament de sobres.

Mitja hora après de la senyalada entrá á la sala el Consistori e la comitiva dels convidats. No hi havia ne 'l Lochtinent general de Catalunya, ne 'l Governador, ne 'l Bisbe gros, ne 'l Bisbe xich, ne 'l President de la Generalitat, ne 'l Conceller en cap, batle de reyal ordre, en rahó de no haver hagut prou temps de rinxolarse les patilles. De la Generalitat no hi comparegué mes que 'n Bertrán e Musitu, e del Conçeyl de Cent set carrossades de regidors, casi tots els regionalistes, aixís els que feren misatje al rey com els quels bescantaren, un republicá e 'l Barberillo de Sans.

Començá la festa ab la lectura del parlament presidencial scrit per Mossen Riera e Bertrán, la que fonch feta pel perdigot Folch e Torres. Mossen Riera e Bertrán se fica en polítiques, mas no en polítiques de drapaire sino en altres pus enlayrades, e promet ferne sempre de política en vers e en prosa pera combatre com el gloriós Senc Jordí contra les males besties que 's vullen dragar á Catalunya. E tira entretochs al rey e á son ministre, e recomana hi haja pau, armonía e cohecció entre tots els staments socials. E assegura que Patria, Fe e Amor

equivalen á Llibertat, Igualtat e Fraternitat, que ja es molt assegurar... e fins deixa veure que si tothom sigués bon minyó el mon aniria bé, e mellor que tot el mon la nostra aymada Catalunya. E vol per eyla la autonomia ab la qual creu que no hi hauria vagas, ne nusos, ne embolichs en la troca social, car el trebaylador que á Catalunya 'no s' emborratxa de vi, tampoch s' emborratxaria de anarquisme, e fora felíç com els benaventurats de la gloria celestial, si á mes de l'autonomia tingués quiscú una galina cada día pera tirar á la olla. Be 's veu ab açó que Mossen Riera fa la política en vers... ó sia en romansos.

A continuació Micer Manel de Montoliu legí un larch parlament ensabonant ab sabó de olor les composicions premiades e cantant unes solemniais absoltes als scriptors e companys de causa morts durant l'anyada. E al ferne la larga numeratió semblava que legis les fuyles del registre civil.

*
**

Moltes nines e ninetes ja comensaven á pesar figures e figuetes, quan tot d'una 's desvetllá tothom, al esser proclamat en Joan Maragall, guanyador de la *Flor natural*, ó de les Flors naturals car formaven un pomeyl de liris blaus. D'ell ne feu entrega á sa estimada muller Madó Clara e així s'estalviá renyines ca seuha, car si á altra dama n'hagués fet present, sa esposa n'hauria pogut restar gelosa e ressentida. E Madó Clara, ques molt beylla e anava ricament habillada, fonch proclamada reyna de la festa e de retop en Maragall quedá rey consort. Una *jornada reyal* mes.

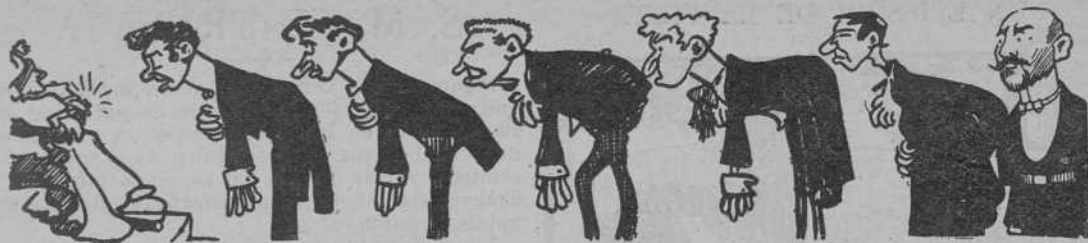
La poesia premiada fonch legida per en Borrás, cap de comedians del Teatre Catalá. S'intitola *Glosa*, e pren per motiu una cançó popular que diu així:

«Aquelles montanyes
que tan altes son
me priven de veure
mos amors hont son.»

Les montanyes son les del Pirineu: los amors els de un trovador e una princesa de Navarra. E aqueyl canta e la princesa sembla 'l entendre molt bé, car ab la scusa de stimarse, lo que volen es fer un sol reyalme de cap á cap de Pirineu, entre dos mars, terres ençá d'Espanya, terres enllá de França.

En Maragall es un poeta fantasiós, emperó comet moltes licencies en la mesura e bon concert dels versos, fahent aconsonantar *Navarra* ab *separa*, quan poria ferho aconsonantar ab *barra*.

La composició fonch rebuda ab forts picaments de mans e hagué de ser legida una segona volta.

Guanyador del primer accésit: en Joseph Carné, tendre jovincel barbamech.

Del segon: Jacme Bofill e Matas, també jovincel e barbamech quels altres dos.

Del tercer: Joan Llongueres, tant ó més jovincel e barbamech quels altres dos.

El *Barberillo* de Sans, tot desconfiat diu al veure'ls:—Pocha feyna tinch assi; si ho sé, no vinch!

Guanyador de l' *Englantina d'or*, resulta ser en Michel Ferrá de Maylorches que cridat tres voltas no compareix, donant lectura de sa composició en Camino, que ab tot e son nom casteylá es un company de causa de molt pés. S' intitola la poesia *Cisma*, é pinta una sgleya desolada, aprés quels que la constituïen s'han dividit e 's fan la guerra. E hi jugan un paper molt pahorós un frare que passa e un lllantió que speternega. E al apagar-se 'l lllantió tot queda á les fosches inclós el públich oyent, que no sab á qué traun nás tot alló.

Poetes premiats ab accésits: En Busquets e Punset, que si no es barbamech, va tot afeytat e l' Oriol Martorell, que vá també ab galtes, sota-nás e barba també pelats del tot.

La *Viola d'or e argent* resulta adjudicada al tendre jovincel Joseph Carné, auctor de un enfilay de poesies molt ben agençades a faisó de retanles religiosos. Se 'n legeixen quatre ó cinch e 'l públich demana la mitja dotzena de frare.

Guanyador del primer accésit, el prebere Joseph Paradedá, qui ab rahó de son offici va afeytat. Forts picaments de mans, sols per esser capeylá. Moltes reclamacions demanant la lectura de sa poesia, privilegi floralesch sols concedit fins ara á les dames, que alguns entusiastes volien fer extensiu als capeylans confonent en una mateixa categoria faldilles e sotanes. E ab tot e 'l rebombori que armaren, hagueren d' espinyarse'ls.

Segon accésit: en Joseph M.ª Guasch. ¡Grat sia á Deu! Un poeta ab bigoti; emperó bigoti de grill.

En aquest punt fonch proclamat Mestre en gay saber en Joan Maragall, e 'l canonje Collell se li abrahona, donantli una abraçada de las seühas que ab un xich més el deixa premsat com una neula. Altres mestres l' abressan així mateix, encar que ab més miraments.

**

Encontinent vé tot el reguitzeyl de premis extraordinaris.

De una urpada se 'n emporta'l del Consistori pera la prosa ab sos dos accésits en Joseph María Folch e Torres. E molts son els que diuhén:—Ja 's coneix bé ques de l' olla.

L' altre premi del Consistori pera 'l vers es adjudicat á la composició *La selva animada* de 'n Gabriel Alomar, maylorchí de Maylorques, que no compareix, car sembla quels maylorchins refugen passar el mar, pahorosos de marejarse. Legeix la poesia en Félix Escales, maylorchí de Catalunya... e de aqueyla selva plena de visions e fantasies, que travessen dos aymants, sense adonarse de res, car van á la lur, pocha cosa se 'n traun en clar. ¡Si á lo menys en aquella selva si fahessen rovellons, se 'n poria fer un plauillo!

E ja desde aquest punt no 's legeix cap altra composició. E van desfilant auctors e més auctors. E la reyna 's lassa de repartir joyes e libres, ara á n' en Jacme Novelles de Molins, ara al Ernest Soler de les Cases, que havia abscondit molt recónditament son nom dintre del plech; ara al ja nomenat Busquets e Punset; ara á n' en Llorens Ribé e Campins; ara al ja smentat Joseph Carné; ara á n' en Ramon Surinyach e Senties, quen el saló de la Lotja fa sas operacions de Borsa 'ls díes de feyna e sas aparicions de scriptor el día de Jochs Florals; ara á n' en Jacme Rosselló, e per últim e bon acabament al prebere Mossén Gudiol Conill, qu' es el segon capeylá proclamat... e qu' enguany no han pogut arribar á tres pera dir un offici.

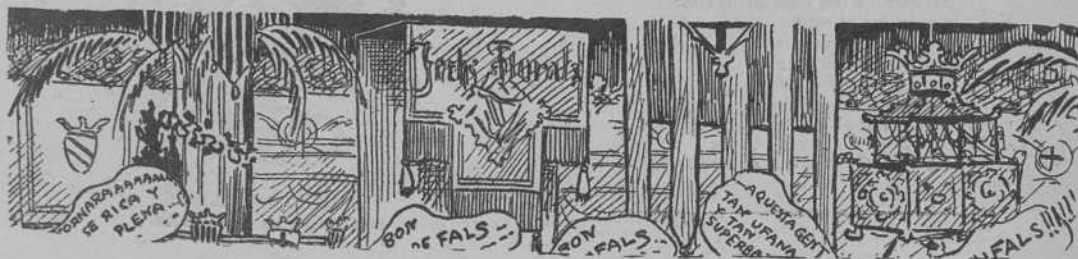
Clou la sessió Anicet Ferrán de Querol, mantenedor tarragoní, molt aymant de sa terra, la terra del lamp com diu eyl á la qual ensalsa, en un larch parlament de gracies, que té tot el gust picant e fort de un ben ajensat romesco.

E per fi esclata en diversos punts un pet de *Segadors*, ab visques á Catalunya... é nengú 'n fa cas... ne s' ensorra, ne tan sols s' escrotona la sala de la Lotja, ne s' enfutisma cap casteylá, ne cap auctoritat s' estarrufa.

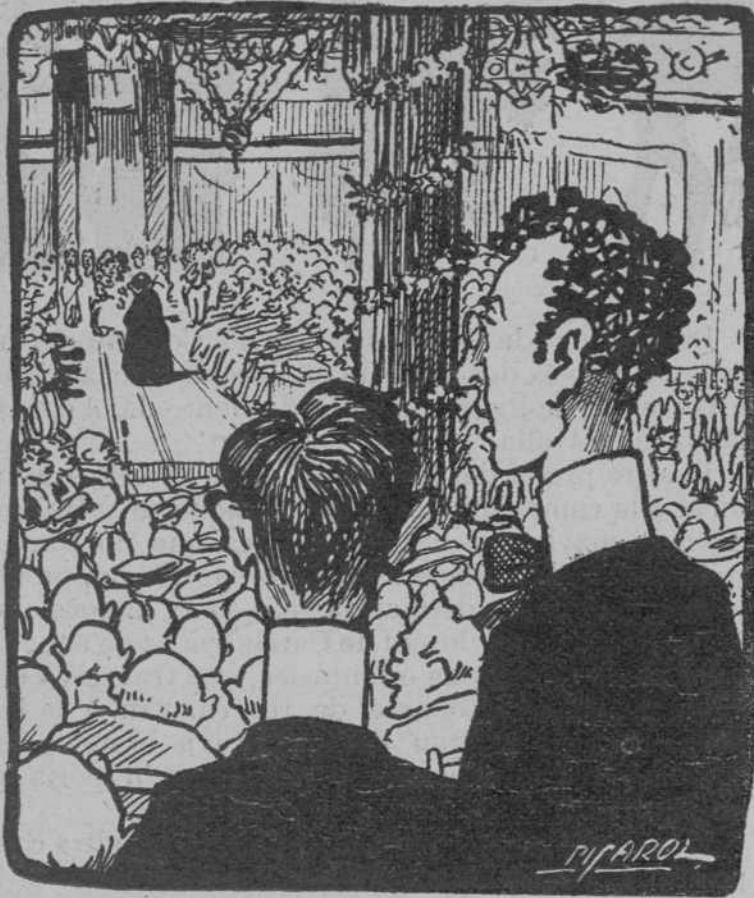
—¿E 'ls matalassers que se son feyts?—preguntava un company de causa de la colla dels reconstrats.

—Cóm ¿qué no ho sabeu?—li feu de resposta un diarihista.— En Maura ha manat que celebressin la festa del primer de maig.

P. DEL O.

UN EPISSODI DE LA FESTA

—¡Ayay! ¿Accésit y ho voleu fer llegir? Me pensava que aquesta atenció sols se tenia ab las donas.

—Noy, es un capellá. Pam ensá, pam enllá, tot son faldillas.

LA CABRA COIXA

Pobreta! May no surt
ni 's mou de la masía;
en el pati s' está
quieta y tota trista;
jaguda en un recó
passa tot el sant día,
talment sembla un vellet
que ja no espera res en esta vida.

Las altras cada jorn
per el pastor conduhidas
la pleta abandonant
cap al bosch van fent vía,
y allí, mentres tranquil
ab el fluviol refla,
vigiladas pel ca
per marges y barranchs lleugeras triscan.

No hi va la coixa, no;
no surt de la masía;
com que no pot seguir
el pas de sas amigas,
el pastor no la vol,
al mas queda cautiva
ensempe que 'l gros remat
allunyarse pels buyts del portal mira.

Quan ja las cascabelas
del ca no s' ou com dringan
y s' es fos el remat
per entre las verdissas,
va á ajeures al recó
fins que fineix el día;
la pobra apart talment
un vellet que tant sols la mort desitja.

J. BOSCH Y ROMAGUERA

S. M. EL TRANVÍA

Diguin lo que vulguin els quatre murmuradors que van per aquí fent corre la veu de que l' amo de Barcelona es en Lerroux, la veritat es aquesta: el duenyo, el senyor, el soberá únich de la ciutat dels comtes... y dels déficits, no es ningú més que 'l Tranvía, sigui inglés, sigui alemany, sigui xino, sigui de la quinta força.

Lliure, felís, independent, sense lleys que 'l molestin ni municipals que 'l vigilin, ell fa, ell desfá, ell talla, ell retalla, ab una tranquilat tan completa y una impunitat tan absoluta, que ja 'm rich jo del shá de Persia y del sultán de Turquía, modelos, segóns diuhen, de frescura senyorial y senzillés de procediments.

¿Volen veure'l funcionar aquest poder sobrenatural, únich en el món, davant del qual no hi ha auto-

RESULTAT DELS ÚLTIMS JOCHS FLORALS

Aquí 'l tenen, caballés:
contém ab un mestre més.

ritat que no s' humili ni transeunt que no apreti 'l pas, com á sabia mida de prudencia?...

Sa Magestat s' ha aixecat avuy de bon humor y, donant al plano de Barcelona un rápit vistasso, ha dit:

—Vull passar pel carrer del Consell de Cent.

—Senyor—s' ha atrevit á replicarli un modest secretari,—mireu que aquest carrer está adornat de corpulents arbres, que segurament us entorpirán el pas.

—¿Hi ha arbres? M' es igual. Que 'ls arrenquin.

Y aixís s' ha fet. Despullats préviament de las branques, els arbres, uns plátanos ja frondosos, que cubrián aquell carrer ab la seva sombra protectora, han sigut ignominiosament arrencats, perque á Sa Real Magestat li ha donat la real gana de ferlos desaparéixer.

—¿Es aixó lo que 'l Tranvia desitjava?

—Aixó mateix.

Poch rato després, el poderós Soberá de la urbe barcelonina torna á cridar á un dels seus numerosos esclaus.

—Tinch una idea.

—Magnífica ha de ser, sortint de vos.

—Vétela aquí. Se m' ha ocorregut que, arrencant de davant de la estació de Sarriá, puch molt ben anar rambla de Catalunya amunt.

—¿Per la part esquerra?

—No. Al ser á la Ronda, atravessaré la rambla y passaré á la dreta.

—Difícil será la curva. Hi ha allí uns grans candelabros de gas, que no deixarán de molestarvos.

—¿A mi?... Que 'ls treguin immediatament.

—¿Y ahónt els fareu posar?

—A qualsevol puetó. Al mitj del pas, si no hi ha altra manera d' arreglarho.

Y 'ls candelabros son canbiats de siti, ab

notoria ofensa de la visualitat y del ornatu públich.

Cumplimentadas en aquest punt las sevas ordres, Sa Magestat sent de prompte un altre desitj.

—Escolta—diu al seu

lacayo:—vull cambiar el trassat de totas las líneas que tinch establertas á la plassa de la Universitat.

—Imposible!... ¿Ja heu pensat en aquells jardins, en aquells passeigs, en els numerosos kioscos y barracas que allí tenen decorós emplassament?...

—¡Aixó ray! Destruhirém lo que m' incomodi, y 'l que no li agradi, que ho deixi.

—Consideredu que 'l trasbals será gros, que no quedarà un trasto en el seu siti...

—¡Mal s' haji de fer la plassa nova! Ho vull aixís, y aixís ha de ser.—

Y aixís es efectivament.

La devastació es complerta.

Ni un arbre se salva de l'ordre destructora, ni un fanal, ni una planta,

ni un herba. El passeig es esmotxat, el

jardí desfet, els

robustos

plátanos con-

vertits en prosayca fusta.

Sa Magestat ¡el Tranvia ho ha manat, y ¿quí es el que s' atrevirá á oposarse á las sevas disposicions soberanas?...

¿Quí?... Ningú.

En vá un ciutadá, súbdit tan ingenuo com revoltós, se presenta á Casa la Ciutat, intentant—¡ilús!—protestar contra aquesta tirania que aménassa deixar á Barcelona convertida en un pendatxo.

Els senyors regidors, administradors—*al parecer*—dels interessos públichs, se quedan parats.

¿La plassa de la Universitat, trossejada?

¿En l' encreuhament de la rambla de Catalunya y la Ronda, un candelabro al mitj del pas?

¿El carrer del Consell de Cent, sense arbres?

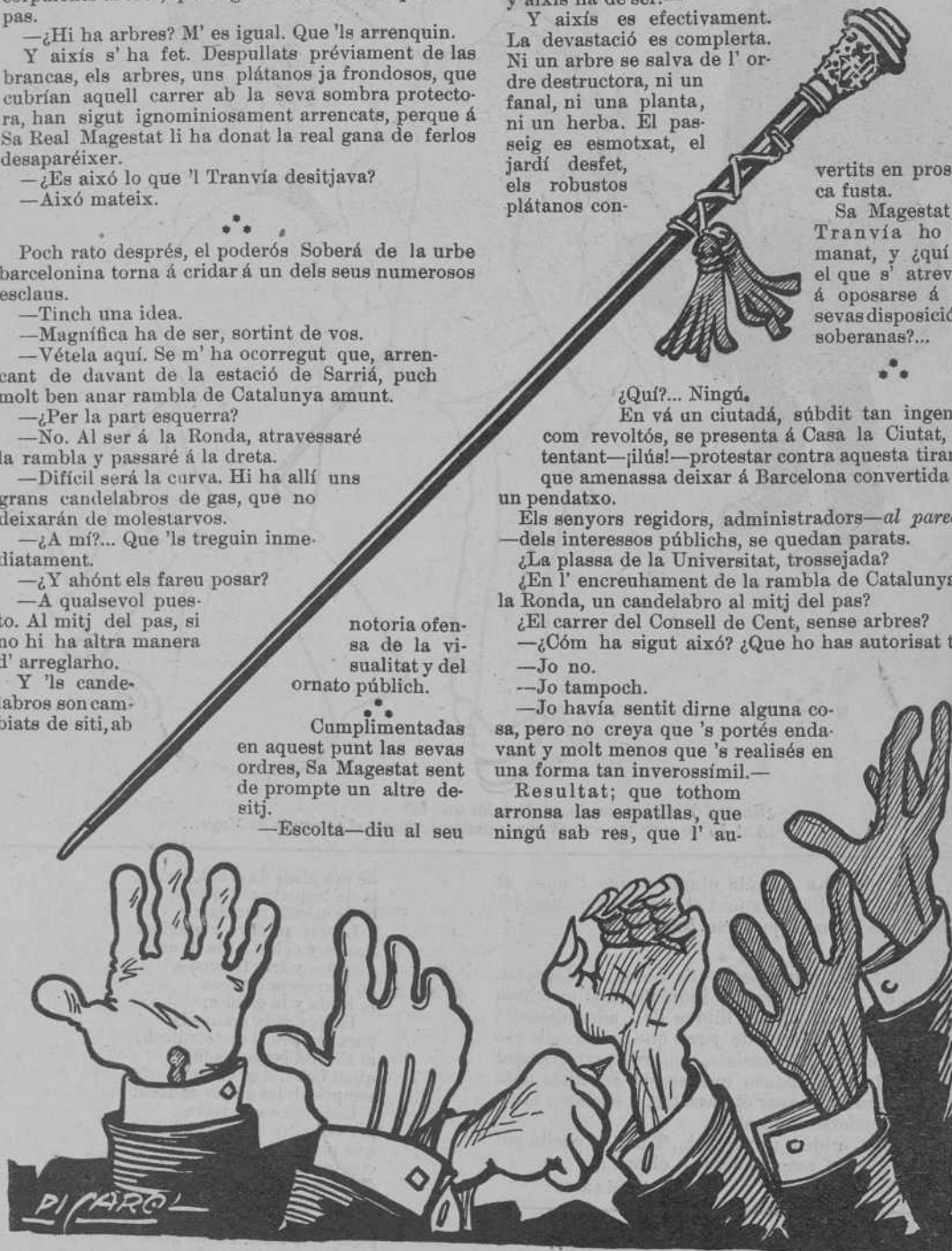
—¿Cóm ha sigut aixó? ¿Que ho has autorisat tú?

—Jo no.

—Jo tampoch.

—Jo havia sentit dirne alguna cosa, pero no creya que 's portés endavant y molt menos que 's realisés en una forma tan inverossímil.—

Resultat; que tothom arronsa las espatillas, que ningú sab res, que l' au-

¡Pobra vara! La vritat, deu estar mitj reventada:

desde que 'l daixó ha marxat, ¡quántas mans l' han empanyada!

DUGAS GENERACIONS

—¿Encara d' hivern, oncle, ab la calor que fa?
 —¡Ah! Jo no soch tan valent com vosaltres. *Hasta el cuarenta de Mayo...*

torisació no l' ha donada ningú y que l' amo, el soberá de Barcelona, va fent el seu fet, rihentse del públich ab la mes perfecta *bonhomie*.

Motius té per riure, per xo, Sa Eléctrica Magestat. Quan ell sent que 'ls seus inquietos súbdits cridan y remugan, y mirant els llibres de l' administració veu l' inmens número de *pases* que á concejals y á altres pesonatjes, té regalats, comprén perfectament que 'l poble es un manso que no sab fer altra cosa que murmurar y pagar el passatge, y exclama satisfet sense poderse contenir:

—¡Canteu, crideu, protesteu!... Tinch la paella pel mánech. ¡Soch l' amo, el senyor, el rey!...

A. MARCH

EGOISME

Marmanyereta aixerida
 la de llabis inflamats

de tan plens de sanch y vida,
 la de boqueta enxiquida,
 la de cabells rinxolats;

La que xerraira y graciosa
 valora y cobra á pes d' or
 verdura y fruyta sucosa
 en barreja la camosa
 la bleda y la coliflor;

La que cada matinada
 para sempre al mateix lloch,
 al hivern, embolicada,
 quan fa bo, desabrigada,
 sempre ab las galdas de foch;

Cada día sense treva
 per obtindre un mot petit
 que pot fer la ditxa meva
 compro á la parada teva
 ab un mall que 'm dobla al pit.

¿Per qué no contestas nena
 aquell—¿M' estimas?— d' anys há?
 ¿Qué vols ma' arme de pena
 ó enjouarme á la cadena
 que m' aguanta parroquiá?

J. COSTA POMÉS

¡POBRA NOYA!

M' havia proposat, y hasta crech que á solas ab mí mateix m' ho havia jurat dos ó tres vegadas, no parlar més del rey ni del seu viatge á Barcelona; pero un cas extraordinari de que aquest dia vaig tenir noticia, m' obliga á faltar, cosa que á no ser que 'm convingui molt no faig may, á la paraula empenyada y al doble ó triple compromís ab mí mateix contret.

Vels'hi aquí que un conegut meu va dirme:

—¿Sabs la Enriqueta?

(El verdader nom de la interessada no es aquest, pero la batejo aixís per consideracions que 'l lector no deixarà d' explicar-se.)

—Sí; ¿qué li ha passat?

—Res: ves á véurela, y la seva familia t' ho contarà per pessas menudas.

—Pero ¿de qué 's tracta?

—D' una cosa que 's relaciona ab el rey. Veshi y t' asseguro que 't quedarás de pedra.—

—Vaig anarhi. Amich com soch de la casa, truco á la porta ab la major frescura y 'm trobo precisament al davant de la *interfecta* y del seu respectable papá.

—Hola ¿vosté per aquí?

—Sí—dich jo, no sabent cóm comensar y mirant-me alternativament al papá y á la noya, en els quals, en honor de la veritat sigui dita, no hi observo de moment la menor anormalitat:—Com que feya temps que no 'ls havia vistos, hi pensat: Déixamelshi anar á oferir els meus respectes... ¿Están bé?

—Jo sí; pero l' Enriqueta...—

La xicota 'm dona una rápida mirada y 's torna tota roja.

—¿Qué? ¿Qué té?

—Se 'ns está locant...—

—¡Papá, per Deu!—fa la noya, passant del color vermell al groch.

—¡Ah, filla, paciencial Si no vols que ho expliqui, no ho fassis. Figuris—segueix dihent el papá, encarant-se ab mí—que la desdixada va encaixar ab el rey al Hospital Clínich ó no sé ahont, y ara...—

—¡Pero, papá!...

—Pero rabes fregits!—

¡Zas!.. Aquí la xicota dona mitja volta y, sense pronunciar una paraula, desapareix de la sala ahont ens trobém.

—¿Ha vist?—me diu el pobre senyor, visiblement afectat:—Contínuament la tením d' aquesta manera.

—¿Y tot vé del rey?

—Del rey... y de la poca solta ab que 'l Senyor l' ha favorescuda.

L' home, ja á solas ab mí, va obrirme 'l cor. L' historia era curta; tan curta com ridícula. A la qüenta anant un dia lo mateix que tantas altres, per aquests carrers de Deu al darrera de sa magestat, la senyoreta, Cambó ab faldillas, va tenir l' atreviment d' acostars'hi, y dihentli no se sab qué, va entregarli un pomet de flors. El rey, molt amable, li allargá la má; la noya va allargarli la seva...

—Y aquí comensa 'l drama, saynete, moixiganga ó com vulgui vosté calificarlo. Desde aquell dia, la má que va tocar la del rey, es *sagrada*. A todas las personas ab qui topa, 'ls surt ab la mateixa cansó. «¿Ven aquesta má? Donchs aquesta má ha tocat al rey.»

—Hi ha que disculparla—vaig dir jo, rihent:—no trobo que 'l pecat sigui tan gros com vosté suposa.

—¿Que no? Vejés las horas que passa mirantsela y ensajant davant del mirall la posició en que esta-va quan va encaixar ab don Alfonso. «Jo estava ai-

UN ABOCADOR

—¡Voy!... ¡Voooy!... (Si l' amo no 'm compra un joch de cafeteras automóviles, plego.)

FESTA ARISTOCRÁTICA

O, explicat en termes més fins, exhibició de pergamins.

xís, ell va fer aixás y... aquesta má ha tocat al rey.»
Pero lo grave no es aixó: lo pitjor es que desde aquell moment *memorable*, com diu ella, tement esborrar el rastre que la del rey va deixarhi, ¿sab qué ha determinat?

—¡Que dirá un!

—Ha determinat no rentarse la má, y efectiva-ment, no se l' ha rentada més! ¿Ha vist vosté entussiasme més poch curiós ni més anti-higiénich?..—

El pobre papá estava consternat, afligit, desesperat.

Y jo reconeixia interiorment que l amich que m' havia aconsellat que hi anés no s' havia equivocat del tot.

Alló feya quedar de pedra.

¡A quíns extravíos porta la veneració monárquica mal encaminada!

Y ¡quín porvenir per las fábricas de sabó si totas las senyoretas pensessin aixís!...

MATÍAS BONAFÉ

LA CANSÓ DEL ENFADÓS

Va-mos-á-los-toroos... etc.

No parreu més de negocis,
ni de guerras, ni de res;
qu' ha arribat altra vegada
la *célebre* temporada
dels *quiebros* y els *volapiés*.

No us interessi Chemulpo;
Shanghai ni Wladivostock.
Dediqueu el vostre empenyo
en saber si l' *Algabeño*
torna á preparar l' estoch.

Que més que 'ls morts á la guerra,
un dubtós deber cumplint,
ó 'ls cayguts de las bastidas,
interessen las feridas
d' un Maura ó d' un *Conejín*.

Avuy un *Cangrejo-chico*
ab son *art* de sombra y sol
y reganyant el pandero,
es el colmo, el desespero
del *noble pueblo español*.

¡Sí. *¡Que vivan los valientes!*
¡Gloria al Arte Nacional!
¡Que nadie se cubra osado!
¡Paso al señor Magistrado!
¡Olé la gracia y la sal!!!

¡No hi ha més, tothom á terra!
Que s' admirí l' *extranger!*
que 'ns respectin las potencias...
Y aceptém las conseqüencias
del *Art* (bestia) *verdader*:

Ja 'ls valents, altra vegada,
gastantse 'ls bitllets de banch,
poden aná á recrearse
y á aplaudir y á entussiasmarse
ab l' *espectacle* de sanch.

Ja las senyoras nerviosas,
que no poden resistí
que 's mati ni una gallina,
poden veure per juguina
matar caballs á desdí.

Ja 'ls que no saben de lletra
poden arribá á aquell *cás*
heróich, que per *ilustrarse*
arriban fins á empenyarse
la dona... y el matalás.

Ja la bagassa ab mes tipo
d' aquest *honrós* adjetiu,
clavantse una mantellina
pot alterná ab la gent fina
totas las festas d' estiu.

Ja 'ls amichs d' *emocions fortas*,
per sé al *Torín* mes aviat
poden tirarse algún día

del imperial d' un tranvía
de *passatjers atestat*...

Ja 'ls cotxes y carratell-las,
jardineras de tot preu
y *charrets* de mil hetxuras;
poden aixafar criaturas
y á tothom que vagi á peu.

A los toros! A los toros!
es el lema convingut.
Vingan vanos y sombrillas;
vingan mans á las ermillas
y á rendir al *Art* tribut.

Tots els xulos, tots els guapos,
procuréuvos tot seguit
si teniu sanch espanyola,
un barret y una manola,
y ¡á lluhi' 'l garbo, s' ha dit!

Si aixó no es regenerarnos,
deu sé, al mepos, *progressá*...
perque cada any ab nou brillo
lo que fou *Art* de 'n *Pepehillo*.
rebrotá com un mal grá

PEP LLAUNÉ

PRINCIPAL

Marion Delorme es un antich drama de Víctor Hugo, romántich, com totas las obras que constituheixen el seu teatro. Ha tardat molts anys á entrar en la escena espanyola; pero, encare que una mica á deshora, hi ha entrat bé, traduht en vers pel Sr. Villegas y posat en escena ab propietat y esplendidés pel Sr. Palencia.

Tant el decorat com el vestuari, sobre tot el vestuari, son en tots conceptes dignes de l' obra del gran poeta.

L' *execució* molt ajustada, sobresortint la Sra. Tubau encarregada del paper de protagonista

El públich vá seguir la representació ab verdader interés, aplaudint ab entussiasme las situacions culminants. En altres temps en que 'ls éxits teatrals eran mes durables que avuy, hauríam dit: — Tením *Marion Delorme* per estona... Mes avuy á tothom li agrada varietat de plats y menjar depressa, encare que no 's paheixi massa bé.

LICEO

Las últimas impresions de la temporada han recaygut propiciament en la Krusceniski, qu' es una gran artista. Va presentarse com una de tantas, y se 'n vá deixant un hermós recort.

Ab *Aida* vá revelar-se actriu perfecta y cantant exquisida. Ab *Elsa* de *Lohengrin* escalá las esferas de la perfecció. Ab la *Gioconda* fins havent de lluytar ab l' *endemoniada* tessitura aguda de 'n Ponchielli, va demostrar que per qui com ella domina l' art no existeixen dificultats. ¡Que ben *posseionada* del seu paper! ¡Y quína manera de donarli valor complert tant en el conjunt com en tots els seus detalls! La Krusceniski 'n fá una creació, sobre tot en las escenas dramáticas del últim acte.

Se m' ha dit que la *conciensuda* cantant té mes de trenta óperas de repertori. Si en totas ellas executa un treball tan complert, tan primorós, tan admirable com en las tres que 'ns ha donat á coneixer, bé pot afirmarse qu' es una artista de primera categoria.

Las empresas del Liceo no s' arrepentirán de oferirla com un alicient als moltíssims admiradors que ha deixat á Barcelona.

ROMEA

Días enrera va posarse en escena una obra póstuma del simpátich Joan Gelabert. Fa mes de trenta anys ne posá una en escena titulada *Qui trenca paga*, ab la qual se revelava autor plé de gracia y travessura. Després de mort, se li ha trobat entre 'ls papers, la titulada *Camí* de

LA GERMANA GRAN

—¿Hi vas bé?

—No n' has de fer res: els caballs no enrahonan... ¡Arri!...

Sant Boy, que va lograr el seu objecte fent fer un bon panxó de riure als espectadors. I pensar que l'autor, mentres visqué, sigué sempre tan modest, y no doná may la mes mínima importancia als seus treballls!

El bombero es un graciós monólech de 'n Santiago Ru-siñol, escrit sense pretensions, al vol de la ploma, y plé de gracia y acudits.

Va tenir un bon intérprete en el Sr. Capdevila, y 'l públich hi va riure molt.

CATALUNYA

També es una obra póstuma—per lo tocant á la lletra —la sarsuela titulada *La Molinera de Campiel* d' Eusebi Blasco, ab música del mestre Serrano.

Si l'autor la guardava per no estarne massa content, en certa manera feya bé, ja que la producció es bastant fluixeta, lo qual no obsta á que de quan en quan s' hi descobreixin rasgos del seu ingeni.

La música algun tant adotzenada, no farà la fama del mestre que l' ha composta.

Una obra mes... interpretada ab poch carinyo y rebuda ab bastanta fredor.

TEATRO DE LAS ARTS

Ab el títul *La Clara* s' ha estrenat recientment en el teatro del carrer de Florida-Blanca, una comedia en un acte que ha obtingut un éxit encoratjador.

La obreta es original del conegut escriptor D. Artur Guasch Thombas, qui de temps porta demostradas envejables aptituts pera 'l cultiu de la literatura dramática.

El senyor Guasch fou cridat á las taulas ab gran insistencia junt ab els actors que cuidaren ab esmero la representació.

CIRCO BARCELONÉS

Diumenje que vé, día 8, tindrà lloch el benefici de la aplaudida actriu jove senyoreta Molgosa, posantse en escena la famosa tragedia de Schiller, *Guillermo Tell* ó *El libertador de Suiza*, y estrenantse una comedia de D. J. M. Valls qu' es de circunstancias y porta per títul *Rusos y Japonesos*.

Tenint en compte aquest programa per demés sujetiu y las simpatías ab que conta la beneficiada, fa esperar-se una bona entrada pera la nit del pròxim diumenje.

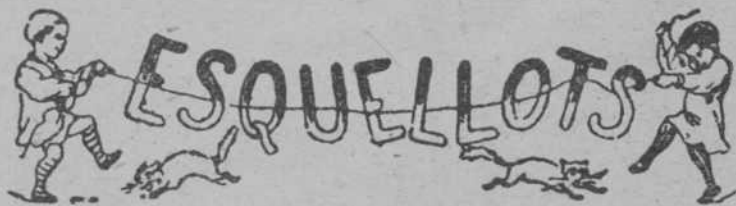
NOTAS

La companyía de *Varietés* ha donat fi á las sevas entretingudas funcions.

L' empresari Güell se traslada aquesta nit al Tívoli, ab la companyía que treballava al *Granvia*, corretjida y aumentada y ab l' afortunada sarsuela *Los bohemios*.

Y no va más.

N. N. N.

Desitjém fer constar que LA ESQUELLA DE LA TORRATXA no ha tingut, ni té, ni 's proposa tenir may cap conexió directa ni indirecta ab l' Ajuntament de Barcelona. Ni 'l director, ni l' editor propietari, ni cap dels seus redactors tenen motius pera abdicar

FINAL DEL ESPELUZNANTE DRAMA DE LA BARCELONETA

Torném al mar tots els restos de la dona evaporada, y aquí da fin el sainete: ¡perdonad sus muchas faltas!

del esperit de independencia absoluta que ha sigut constantment la norma de aquesta publicació, estant avuy com sempre disposats á aplaudir als que ho mereixin y á censurar als qu' en el nostre lleal concepte s' apartin del camí recte, siguin els que siguin, y diguinse com se diguin políticament parlant.

Per més que aquesta explicació no era necessaria, 'ns veyém obligats á darla pera desvaneixer l' error en que ha incorregut un diari local, al suposar gratuítament que havíam tingut intervenció en la inclusió de determinadas personas en certa candidatura pera regidors. En aquesta classe de bateigs, consti que LA ESQUELLA DE LA TORRATXA no será may padrina de ningú.

Tothom se figurava que l' arcalde Boladeres al anarse'n á Conca-bella á descansar de las fatigas regias, no 'n tindria prou ni ab vuit ni ab quinze días, y no obstant s' enganyava tothom.

El divendres va compareixer de repent, recobrant la vara que interinament desempenyavan els republicans.

¿A qué ha de atribuhirse la causa de aquesta reparició?

Algú suposa que Conca-bella, terra xamosa desde que la regan las ayguas del Canal de Urgell, está invadida per una plaga espantosa de mosquits, y que

al alcalde li succehia al peu de la lletra, lo que diu la cansó:

«D. Guillém no pot dormir.»

Pero no foren els mosquits de aquella terra 'ls que més el molestaren, sino ún procedent de Barcelona, perteneixent á la familia dels Rotwólids, que posántseli á l' orella y clavantli una fiblada terrible, li va dir:

—¿Qué fas aquí? Barcelona está amenassada de una revolució. La farán els guardias municipals comandats per un guerriller republicá. ¡Alsa't y marxa! Corra á salvar á Barcelona!

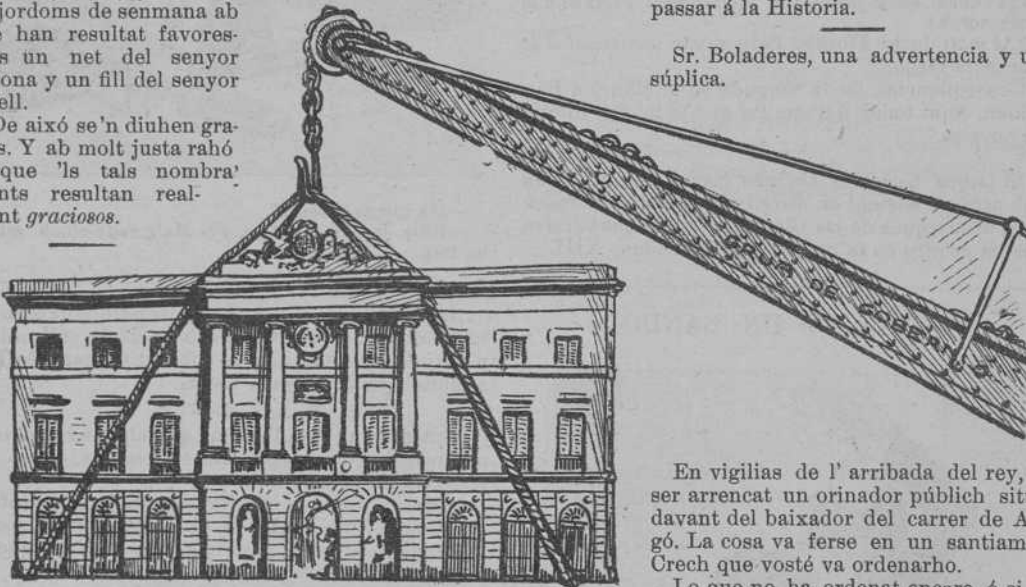
Y naturalment, D. Guillém va pendre 'l tren més próxim.

Al arribar á Barcelona, encare se li coneixia la picada del mosquit sobre l' orella esquerra.

Ara sí que 'l farán noble. Ha derramat la seva sanch per la causa del ordre.

Entre las gracias otorgadas á barcelonins, ab motiu del viatge regi, s' hi conta 'l nombrament de un gentil-home de cámara, que ha recaygut en el senyor Codina y Sert, y de dos majordoms de senmana ab que han resultat favorecuts un net del senyor Girona y un fill del senyor Güell.

De aixó se'n diuhen gracias. Y ab molt justa rahó porque 'ls tals nombra'ments resultan realment *graciosos*.

Traballs de preparació.

Per fi, després de uns quants mesos de presó preventiva, s' ha concedit la llibertat al infelís Asteri Carbó, 'l marit de la dona desaparescuda, vehí del carrer de l' Alegria de la Barceloneta.

El carrer de l' Alegria, que per ell s' haurá convertit en carrer de la Tristesa.

Perque 'l fet resulta de un cómic verdaderament macabrich.

Desapareix la dona del Asteri sense deixar rastre. No sab ningú ahont ha anat á parar. Pero 's diu y murmura que vivia malament ab el seu home, y la deducció no pot ser més lógica: ell l' ha matada y ha fet fonedís el seu cadáver.

Pel cas de haverla enterrada, se fan grans excavacions per tot arreu. En la previsió de que l' hagués poguda tirar al mar, se practican una série interminable de sondeigs, posantse á l' obra pescadors y bussos.

El públich ja s' ho comensa á pendre á broma; sols la justicia permaneceix séria, imperturbable, mantenint impertérrita engarjolat al marit.

Perque es lo qu' ella diu.—Mentres la dona, morta ó viva no comparegui, pesa sobre d' ell la sospita de un atros delicté.

—Pero ¿y si aquesta situació anómala 's prolonga fins al día del judici?

La justicia respón:

—Molt senzill: fins al día del judici 's prolongará la presó preventiva del Asteri Carbó.

Marits que tinguen la dona lleugera de cascos: mireuvs en aquest exemple, y comenseu á considerar á lo qu' esteu exposats.

Perque aquest ha sigut el cas del Asteri. La dona li va fugir sigilosament ab un payo, se va embarcar ab ell cap á América, y mentres el marit se las havia ab la quisquillosa Themis, ella 's xalava en terras tropicals arrullada per la *diosa Menus*.

¿Y ara qui indemnisa al pobre marit de totas las amarguras, molestias y perjudicis que li ha ocasionat la justicia histórica?

Histórica, sí, senyors; perque en molts cassos, y aquest es un d' ells, mereix passar á la Historia.

Sr. Boladeres, una advertencia y una súplica.

En vigílias de l' arribada del rey, va ser arrencat un orinador públich situat davant del baixador del carrer de Aragón. La cosa va ferse en un santiamen. Crech que vosté va ordenarho.

Lo que no ha ordenat encare, ó si ho ha ordenat ningú s' ha cuidat de cumplir las sevas ordres, es la reposició de aquella garita de necessitats.

Fássiho á la major brevetat possible—aquesta es la súplica—y si vol hi pot posar una lápida de már-mol que perpetúhi la seva previsió. Y si la lápida no li basta, fins hi pot posar el seu busto al cim; el seu busto transparent, en forma de fanal.

Ha causat á Barcelona dolorosa impressió l' accident ocorregut á Mallorca al eminent pintor Joaquim Mir.

El notable paisatjista anava á buscar assumptos pera 'ls seus sugestius quadros en els sitis mes frestechs de l' illa. Allí trobava la bellesa en tot el seu esplendor. Allí va trobarhi días enrrera una cayguda...

Un rey de la pintura que cau á Mallorca; pero aquest se fa mal de veras.

Fem vots pel seu restabliment.

Bon sastre es qui coneix el panyo.
Bon catalanista també qui coneix las trápalas del regionalisme maurista ó *maulista* ó lo que vulguin.
Aquí va un retall de *La Renaixensa* que de bon sastre l'acredita:

«Per una part, devém prevenirnos contra 'l centralisme, contra aquest etern enemich de nostra patria y de nostras aspiracions, que no 's dona punt de repós en combátrens, cara á cara; front á front unas vegadas, de tras cantó y ab traydoría unas altras, que si son de témer las frenéticas y furiosas embestidas d' un Silvela ó d' un comte de Romanones, son molt més de témer y molt pitjors los atachs solapats, los afalachs y las argucias d' un Maura coneixedor, com poch, de las debilitats y miserias de la nostra gent y dels sentiments expugnables de la nostra rassa, que coneix á fons y com el qui més, puig es també la seva.»

De manera que 'n Maura ó en *Maula* no 's proposa res mes que afalagar las debilitats y miserias de la gent de bé, y 'ls sentiments *expugnables* de la nostra rassa.

¿Y es sols per aixó, senyors,
que 's cantan *Els Segadors*?

Diu en *Pol de La Perdiu*:

«El món cambia molt y ofereix cada día contrasts més dignes de tenirse en compte.

»¿Veuhem? avuy mateix: al *matí*, Jochs Florals; á la tarde, toros.»

¿Al *matí* Jochs Florals? Pero si van comensar á la *una* de la tarde!

Conseqüèncias de la vinguda de 'n Maura á Barcelona. Aquí tenen á n' en *Pol* que ja no sab ni quina hora es.

El famós *Comité de Defensa Sociat* ja ha fet un nou acte, consistent en dirigir un missatge de felicitació al marqués de las Cinquillas per la part activa que va pendre en la recepció de D. Alfonso XIII.

CUMPLINT UN BANDO

—¡Hala!... ¡Al carrer! No hi puede entrar aquí la quitxalla.

REFRANS ADOBATS

—¿Ja tornas á beure?

—Filla, ja sabs el ditxo: Pel Maig cada cinch minuts un raig.

No hem llegit el tal missatge; pero suposém que no li faltarà un recort á la subvenció de vuit milions y mitj de pessetas que ve cobrant el marqués Trasatlántich, de fondos del Estat.

Sentiríam ab tota l'ánima que alguns regidors republicans se prestessin á fer els gegants en la professó de Corpus.

Podrán dir que la cantitat destinada á la professó obrava ja consignada en el pressupost fet per la corporació anterior, pero nosaltres creyém que no per aixó venen ells obligats á invertirla.

Podrán alegar també que la professó porta molta animació á la ciutat y dona lloch á que 's gastin alguns diners; pero á n' aixó dirém que no 'ns oposém nosaltres á que la professó 's fassi, sino á que l'erari municipal la pagui. ¿No tenim, per ventura, un *Comité de Defensa Social* que 's basta per tot? ¿No contém ab dos bisbes richs y ab un capítul catedral que neda en l'abundancia? Donchs que siguin ells y no la escanyolida Corporació municipal, els qui atenguin á las ostentosas manifestacions del culte, si tan necessarias las consideran.

En aquesta classe de assumptos l' Ajuntament ha de ser neutre, tant mes quan no hi ha en la Lley municipal un sol article que l'obligui á subvenir gastos de carácter religiós.

Y neutres han de ser sobre tot els regidors que 's precihin de professar ideas republicanas, enviats al Consistori no á fer professons, sino á conjurar la professó de la mala administració que va per dintre, y la professó de la crisis que va per fora.

Y no s' invoquin costums, usos, ni rutinas... Santa Rutina es la primera santa que ha de desaparèixer del Santoral republicà.

En un wagó del carril.

Dos senyors viatjan sols, l' un enfront de l' altre. El primer, desitjant fumar, se treu un puro de la butxaca y moventlo á tall de batuta, ab extremada cortesia:

—Vosté 'm permetrà...—diu inclinantse.

—Moltas de gracias—li diu l' altre prenentli dels dits, creyent que li ofería, y encenentlo y posantse á fumarlo punt en blanc.

Y vels'hi aquí que l' altre se 'l va quedar mirant. No 'n portava cap mes.

Sempre ab ella estich pensant...
Ella tot mon ser domina.
Lo que no ha pogut fer Deu...
ho fa una dona senzilla...

Ni la terra té tan preu,
ni 'l sol té tanta energia,
ni tantas perlas té 'l mar,
com poder la que 'm captiva!

Qui estima es un desgraciat...
Que no son prou recompensa
per las angunias d' amor...
tots els diners de la terra...

RONDANT PER BARCELONA

«El Ayuntamiento está buscando un local para albergar á los animales sobrantes de la Colección Zoológica.»

—Quan veyeu papers en un pis que us agradi, aviseume.

¡Per sempre adeu, bella pau!
Soch presa de la congoixa,
si la que 'm té presoner
el boig destí me la roba...

Y encare jo sento dir
que l' amor es tot tendresa...
L' amor es un gran tirá
que sempre fa de las sevas!

Quan l' amor haja fugit
de mon trist cor, pera sempre,
llavors... ¡que s' enfonzi 'l mon
al gran pes de sa miseria!

ANDRESITO

¡Lo qu' es la manía de atresorar llibres rars!
Un bibliófil ne compra un pagantlo á un preu fabulós, y un seu amich, al enterarse de lo que n' ha donat, li diu:

—El trobo caríssim.

—Ho ha de ser per forsa: á penas se 'n coneix un altre exemplar.

—Home, jo de tú 'l reimprimiria.

—Ja me 'n guardaré prou. En primer lloch perque perdria la raresa, y en según terme perque estich segur que no 'l compraria ningú.

A un metje 'l saludan, dihentli com de costum:

—¿Qué tal? ¿Cóm va, Sr. Doctor?

—Mal, molt mal.

—Ayay, bé fá prou bona cara.

—Jo sí, com també la fan bona tots els meus clients. Hi ha una salut que fá fástich... y de aixó 'm queixo.

Entre bohemis:

—Sabs en Balet? Va robar una capa y l' han condemnat á un any de presó.

—Ay que burro!... ¿No hauria valgut més que se l' hagués feta fer y no hagués pagat al sastre?

¡JA ESTA EXPLICAT!

—¿Cóm es que tot surt tan salat? ¿Qu' es andalussa la nova cuynera?

—No, senyor: es de Cardona.

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*Sim-pa ti-sa vas.*
- 2.ª MUDANSA.—*Pau—Peu—Pou.*
- 3.ª CONVERSA.—*Gil.*
- 4.ª GEROGLÍFICH.—*Vint dits te una persona.*

XARADAS

I

(CARTA OBERTA Á LA XICOTA)

T' escrich, *total* Genoveva
ab tot el meu sentiment,
puig la ploma hasta 'm tremola
al sucarla en el tinter.

Tu ja sabs que t' *hu-dos-terça*
ab deliri el teu promés;
pro encare que 't martiritzi,
aquesta carta llegeix:

Ha decidit no casarme,
perque *hu-girat* qu' *hu* molt cert
que tot' hora t' es prou bona
per atiparte ab excés;

que ab el bacallá y las secas
hi estás renyida fa temps;
que 't compras llaminaduras
y 't menjas uns bons biftechs.

Com van cars els comestibles,
y els bebestibles també,
y com qu' els lloguers s' apujan
y els jornals es el revés,
una dona llaminera
créume, noya, no 'm convé;
puig al pensar que de gana
poden patí' els meus fillets,
no tinch *hu-tres* de casarme
y vull continuar solter.

Mes per' xó, ja ho sabs disposa
com sempre del teu

JOANET.

JOANET DE GRACIA

II

Una vocal ma *primera*,
part del cos n' es ma *segona*,
un número ma *tercera*,
y mon *tot* nom d' home dona.

JUAN ROURE

MUDANSA

Perqué es dolça la *total*
molts creuhen que no fá *tot*,
donchs jo conech un xicot
que d' un tip vá estar malalt.

J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

GASPAR R. CONILL
BOT, N.º SIS
TENDA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas
lo títul d' una sarsuela castellana.

ENRICH DOMÉNECH

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom d' home.
3 4 5 2 1 6.—En alguns pobles n' hi ha.
5 5 7 1 6.—Astre.
5 4 5 6.—Nom de dona.
3 4 5.—Hortalissa.
5 6.—Nota musical.
5.—Consonant.

ENRICH DOMENECH

CONVERSA

- ¿Quan fa que corres per aquí Mariano?
—Dos mesos.
—¿Y ab qui vas venir?
—Ab el que no fa gayre t' hi he dit,

E. LAUCA

GEROGLÍFICH

TNN | LIOS

II

CI

JOAN CATAU

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8

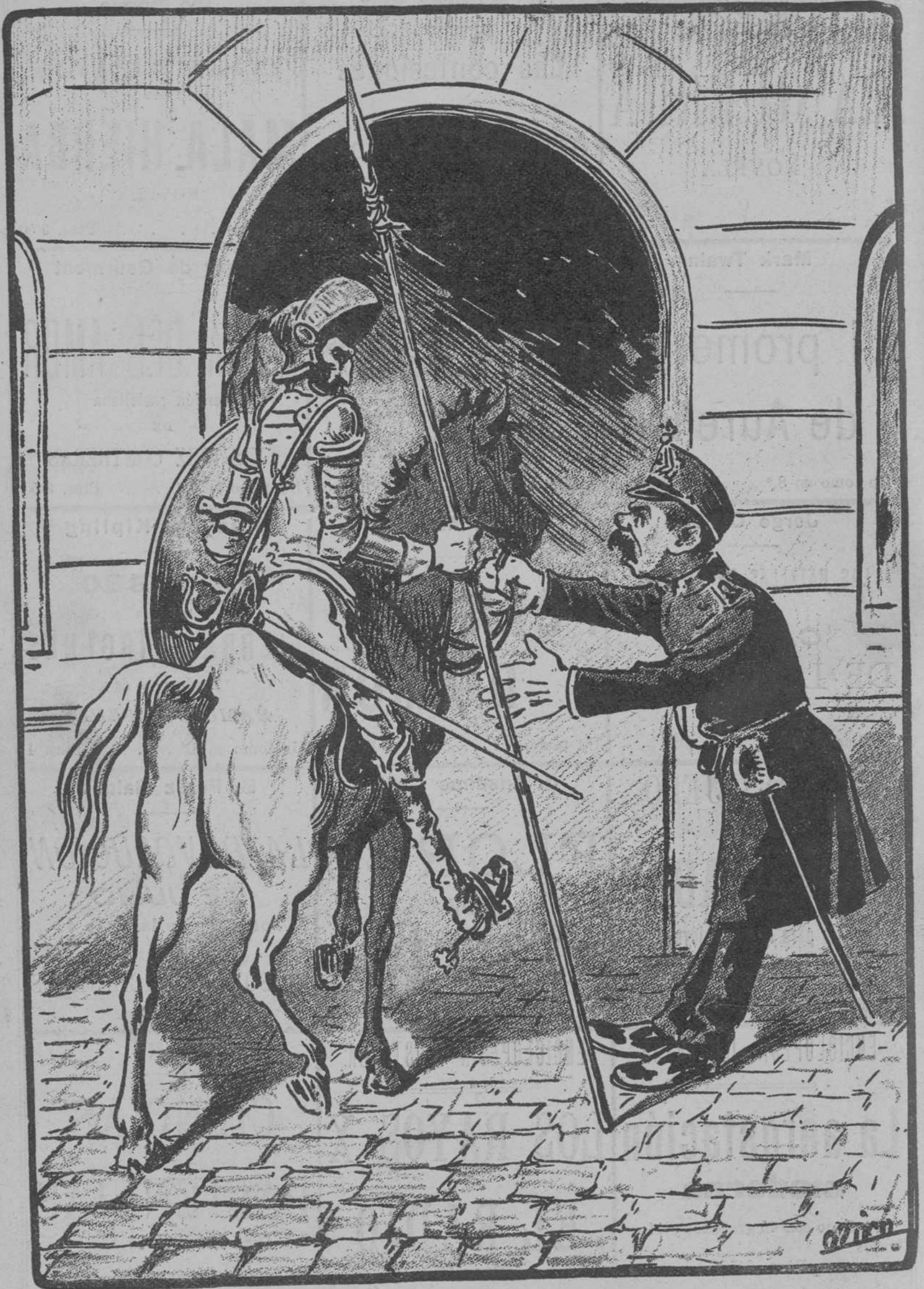
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

<p>Vsevolod Garchine</p> <p>LA GUERRA</p> <p>NOVELA</p> <p>Un tomo. . . . . Ptas. 1</p>	<p>J. Martínez Ruiz</p> <p>Las confesiones de un pequeño filósofo</p> <p>NOVELA</p> <p>Un tomo. . . . . Ptas. 2</p>	<p>Pío Baroja</p> <p>LA LUCHA POR LA VIDA</p> <p>MALA HIERBA</p> <p>NOVELA</p> <p>Un tomo. . . . . Ptas. 3'50</p>
<p>Mark Twain</p> <p>El prometido de Aurelia</p> <p>Un tomo en 8.º . . . . Ptas. 1</p>	<p>Juan Pérez Zúñiga</p> <p>TIPOS RAROS</p> <p>CON MONOS DE ZUÑIGUITA</p> <p>Un tomo. . . . . Ptas. 1</p>	<p>Remy de Gourmont</p> <p>FÍSICA DEL AMOR</p> <p>Versión castellana DE LUIS RUIZ CONTRERAS</p> <p>Un tomo en 8.º . . . . Ptas. 3'50</p>
<p>Jorge Ohnet</p> <p>LAS BATALLAS DE LA VIDA = CAMINO DE LA GLORIA</p> <p>NOVELA</p> <p>Ptas. 3'50</p>	<p>Apeles Mestres</p> <p>POEMAS D'AMOR</p> <p>Un tomo. . . . . Ptas. 2</p>	<p>Rudyard Kipling</p> <p>EL LIBRO DE LAS TIERRAS VÍRGENES</p> <p>Traducción de RAMON D. PERÉS</p> <p>Un tomo en 8.º . . . . Ptas. 4</p>
<p>EL CONSEJERO DE LOS ENAMORADOS</p> <p>Escrito para la gente joven que desea tener relaciones</p> <p>Un tomo en 8.º . . . . Ptas. 1</p>	<p>J. Anselmo Clavé</p> <p>FLORES DE ESTÍO</p> <p>Un tomo tela. . . . . Ptas. 4</p>	<p>B. Pérez Galdós</p> <p>LA REVOLUCIÓN DE JULIO</p> <p>Tomo 4.º de la serie 4.ª DE EPISODIOS NACIONALES</p> <p>Ptas. 2</p>
<p>ENCICLOPEDIA ILUSTRADA</p> <p>La aerostación moderna</p> <p>Un tomo con 45 grabados y 14 re- tratos</p> <p>Ptas. 0'50</p>	<p>ENCICLOPEDIA ILUSTRADA</p> <p>LOS RAYOS X Y EL RADIO</p> <p>Ptas. 0'50</p>	<p>Fra Noi</p> <p>CIENCIAS Y PACIENCIAS (Del calaix d' un sabí)</p> <p>Un tomo en octau. . . . Ptas. 1</p>

NOTA.—Totom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en llibransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de porta. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

UN DIMARS A LA TARDE

—¿A dónde va?

—A la sessió.

—¡Atrás!... Ya n' hi tenim prou de Quijotes en esta casa.